

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO UPRAVE

Nacrt Prijedloga zakona br. ____

**NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O IZBORIMA ZASTUPNIKA IZ REPUBLIKE HRVATSKE U
EUROPSKI PARLAMENT, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, siječanj 2013.

**PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IZBORIMA
ZASTUPNIKA IZ REPUBLIKE HRVATSKE U EUROPSKI PARLAMENT, S
KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovog Zakona sadržana je u odredbi članka 45. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 85/2010 – pročišćeni tekst).

**II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TRABAJU UREDITI
ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE IZ DONOŠENJA ZAKONA
PROISTEĆI**

Aktom o uvjetima pristupanja Republike Hrvatske i prilagodbama Ugovora o Europskoj uniji, Ugovora o funkcioniranju Europske unije i Ugovora o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju (dalje u tekstu: Akt), koji je sastavni dio Ugovorom o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji, u članku 19. stavku 2. određeno je da odstupajući od članka 14. stavka 3. UEU-a, Hrvatska prije datuma pristupanja održava neposredne opće *ad hoc* izbore za Europski parlament za broj članova koji je utvrđen u stavku 1. ovoga članka, u skladu s pravnom stečevinom Unije. (Stavkom 1. je određeno da je broj članova iz Hrvatske za razdoblje od datuma pristupanja do kraja mandatnog razdoblja Europskog parlamenta 2009-2014., 12 članova).

Također, istom odredbom Akta (člankom 19. stavkom 2.) određeno je da, međutim, ako datum pristupanja pada manje od šest mjeseci prije sljedećih izbora za Europski parlament, članove Europskog parlamenta koji predstavljaju građane Hrvatske imenuje Hrvatski sabor iz redova svojih zastupnika pod uvjetom da su dotične osobe izabrane neposrednim općim izborima. Obzirom na činjenicu da su izbori za Europski parlament u sadašnjem sazivu održani 07. 06. 2009. godine te petogodišnji mandat ističe u lipnju 2014. godine, a Ugovor o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji, prema članku 3. stavku 3. Ugovora, stupa na snagu 01. srpnja 2013. godine pod uvjetom da sve isprave o ratifikaciji budu položene kog Vlade Talijanske Republike do 30. lipnja 2013. godine, navedeni dio odredbe Ugovora ne bi se u tom slučaju primijenio, budući bi između datuma pristupanja (1.7.2013. pod gore navedenim uvjetima) i sljedećih izbora za Europski parlament (završetkom petogodišnjeg mandata u lipnju 2014) proteklo više od šest mjeseci.

Izbori za članove iz Republike Hrvatske u Europski parlament uređeni su Zakonom o izborima zastupnika iz Republike Hrvatske u Europski parlament (dalje u tekstu: Zakon), kojeg je Hrvatski sabor donio u srpnju 2010. godine („Narodne novine“ broj 92/2010.).

Člankom 79. stavkom 1. Zakona, propisano je da će se prvi izbori za članove u Europski parlament raspisati nakon pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji, odnosno u skladu s ugovorom o pristupanju Europskoj uniji, a stavkom 2. Zakona je propisano da će nakon potpisivanja Ugovora o pristupanju Europskoj uniji, Hrvatski sabor iz redova zastupnika Hrvatskoga sabora imenovati promatrače u Europski parlament, razmjerno udjelu u sastavu

Hrvatskoga sabora. Hrvatski sabor je u ožujku 2012. godine imenovao promatrače u Europski parlament, Odlukom o imenovanju promatrača Hrvatskoga sabora u Europski parlament („Narodne novine“ broj 35/2012.).

Nadalje, člankom 81. Zakona propisano je da status promatrača iz čl.79.st.2. ovoga Zakona prestaje danom pristupanja RH Europskoj uniji, kada privremeno postaju punopravni članovi u Europskom parlamentu do raspisivanja prvih izbora za članove u Europski parlament u Republici Hrvatskoj. Zakonom je također određeno da izbore raspisuje Predsjednik Republike Hrvatske, da se održavaju i nedjelju te da od dana raspisivanja pa do dana izbora za članove u Europski parlament mora proteći najmanje 60 dana.

Člankom 86. Zakona propisano je da Zakon stupa na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji, osim odredbi članka 79., 80., 81. i 82. koje stupaju na snagu danom potpisivanja Ugovora o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji.

Polazeći od obveze preuzete Ugovorom o pristupanju, o održavanju neposrednih općih *ad hoc* izbora prije dana pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji, Prijedlogom ovoga zakona predlažu se utvrditi zakonske pretpostavke za raspisivanje i održavanje prvih izbora za članove iz Republike Hrvatske u Europski parlament, prije pristupanja Republike Hrvatske europskoj uniji.

Stoga se Prijedlogom ovog zakona predlaže izmijeniti članak 79. stavak 1. Zakona na način da se utvrdi da će se prvi neposredni opći *ad hoc* izbori za članove iz Republike Hrvatske u Europski parlament raspisati u roku koji će omogućiti da se izbori, sukladno Ugovoru o pristupanju Europskoj uniji, održe prije dana pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

Prijedlogom zakona se također utvrđuje da mandat izabranih članova u Europski parlament počinje teći od dana pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji, umjesto dosadašnjeg određenja da im mandat počinje teći od početka prvog zasjedanja Europskog parlamenta nakon prvih izbora u Republici Hrvatskoj.

Nadalje, odredba članka 81. Zakona, sukladno kojoj promatrači imenovani od strane Hrvatskoga sabora, danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji postaju privremeno punopravni članovi u Europskom parlamentu, prilagođena je slučaju održavanja izbora nakon pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji. Budući da se Prijedlogom zakona utvrđuje da se prvi izbori za članove u Europski parlament održavaju prije pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji te da mandat izabranih članova počinje teći od dana pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji, status privremenog člana Europskog parlamenta, briše se kao nepotreban.

Radi mogućnosti provedbe izbora za članove iz Republike Hrvatske u europski parlament prije pristupanja Republike Hrvatske europskoj uniji, Prijedlogom zakona se ujedno predlaže izmijeniti odredba o stupanju na snagu Zakona, te se umjesto utvrđenja da Zakon stupa na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji, predlaže utvrditi da Zakon stupa na snagu 01. ožujka 2013. godine.

Prijedlogom zakona se također, zbog kratkoće vremena u kojem se izbori moraju raspisati i održati te radi mogućnosti brže pripreme za održavanje izbora u skladu s Ugovorom o

pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji, predlaže iznimno od rokova koji su za pojedine radnje utvrđeni Zakonom, utvrditi posebne, kraće rokove koji će se primijeniti na prvim, neposrednim općim *ad hoc* izborima.

Prijedlogom zakona također se uređuju pojedina pitanja koja Zakonom nisu bila dostatno uređena, a koja je potrebno utvrditi radi pravilne primjene Zakona i provedbe izbora.

To su ujedno osnovna pitanja koja se predlaže urediti ovim Prijedlogom zakona.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona osigurana su sredstva u državnom proračunu, potrebna za pokriće troškova izbora i visinu naknade troškova izborne promidžbe političkim strankama i nezavisnim listama, koju visinu utvrđuje Vlada Republike Hrvatske svojom odlukom.

IV. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE PREDLAŽE DONOŠENJE OVOGA ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Razlozi za donošenje ovoga zakona po hitnom postupku, sukladno članku 159. Poslovnika Hrvatskoga sabora jesu državni razlozi, da se osiguraju pretpostavke za raspisivanje i održavanje prvih izbora članova iz Republike Hrvatske u Europski parlament, prije pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji, u skladu s preuzetim međunarodnim obvezama.

V. TEKST KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA, S OBRAZLOŽENJEM

Prilaže se tekst Konačnog prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izborima zastupnika iz Republike Hrvatske u Europski parlament.

VI. TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU

Uz Prijedlog za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izborima zastupnika iz Republike Hrvatske u Europski parlament, prilaže se tekst odredbi Zakona o izborima zastupnika iz Republike Hrvatske u Europski parlament („Narodne novine“ broj 92/10.) koje se mijenjaju, odnosno dopunjuju.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IZBORIMA ZASTUPNIKA IZ REPUBLIKE HRVATSKE U EUROPSKI PARLAMENT

Članak 1.

U Zakonu o izborima zastupnika iz Republike Hrvatske u Europski parlament („Narodne novine“ broj 92/10) naziv Zakona mijenja se i glasi: „Zakon o izboru članova u Europski parlament iz Republike Hrvatske“.

Članak 2.

Iza članka 1. dodaje se članak 1.a koji glasi:

„Članak 1.a

Ovaj Zakon sadrži odredbe koje su u skladu sa sljedećim aktima Europske unije:

- „Direktiva Vijeća 93/109/EZ, od 6. prosinca 1993. godine, o detaljnom utvrđivanju postupka ostvarivanja prava glasa i kandidiranja na izborima za Europski parlament za građane Unije koji borave u državni članici koje nisu državljani i
- Akt o izboru predstavnika Europskog parlamenta neposrednim općim glasovanjem (18. studenoga 1999., verzija od 11. veljače 2004) [Konsolidirana verzija koja uključuje Akt od 20. rujna 1976. (OJEC L 278 of 08.10.1976, p. 5) i izmjene i dopune uvedene člankom 10. Akta o pristupanju Grčke Europskim zajednicama, člankom 10. Akta o pristupanju Španjolske i Portugala Europskim zajednicama, Odlukom 93/81/Euratom, ECSC, EEZ Vijeća od 1. veljače 1993. (OJEC L 33 of 09.02.1993, p. 15), člankom 11. Akta o pristupanju Austrije, Švedske i Finske Europskoj uniji i člankom 5. Amsterdamskog ugovora od 2. listopada 1997. (OJEC C 340 of 10.11.1997, p. 1).]“.

Članak 3.

U članku 4. stavku 2. brišu se riječi: „od javnog bilježnika ovjerenu“.

Članak 4.

U članku 5. stavku 2. iza riječi: „pod uvjetom da“ briše se riječ: „im“ i brišu se riječi: „nije pravomoćnom sudskom odlukom oduzeta poslovna sposobnost, odnosno da“.

Članak 5.

U članku 7. stavku 4. iza riječi: „nedjelja“ umjesto zareza stavlja se točka i brišu se riječi: „, a iznimno za hrvatske državljane koji će glasovati u inozemstvu dan provedbe izbora može biti i subota.“.

Članak 6.

U članku 9. stavku 3. riječi: „misijama Ujedinjenih naroda“ zamjenjuju se riječima: „mirovnim operacijama i misijama“, a iza riječi: „granica“ stavlja se zarez i dodaju se riječi: „na plutajućim objektima u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Republike Hrvatske, birači koji su smješteni u ustanovama socijalne skrbi“.

Članak 7.

U članku 14. stavku 2. brišu se riječi: „(koalicijska lista)“.

Iza stavka 4. dodaje se stavak 5. koji glasi:

„Ako predlagatelj predloži manji broj kandidata od broja članova koji se biraju u Europski parlament, kandidacijska lista nije pravovaljana.“.

Članak 8.

U članku 16. stavku 1. brišu se riječi: „od javnog bilježnika ovjerena“.

Članak 9.

„U članku 17. stavku 3. na dva mjesta brišu se riječi: „ili stranačke koalicije“.

U stavku 4. riječi: „neovisna lista“ zamjenjuju se riječima: „kandidacijska lista grupe birača“.

Iza stavka 4. dodaje se novi stavak 5. koji glasi:

„Nositelj kandidacijske liste grupe birača je prvi kandidat na listi.“.

Dosadašnji stavak 5. postaje stavak 6.

Članak 10.

U članku 18. stavak 3. mijenja se i glasi:

„Stranačke liste, odnosno kandidacijske liste grupe birača unose se na zbirnu listu prema abecednom redu punog naziva političke stranke, odnosno dviju ili više političkih stranaka koja je, odnosno koje su predložile kandidacijsku listu, odnosno prema abecednom redu prezimena nositelja kandidacijske liste grupe birača. Ako je više političkih stranaka predložilo zajedničku listu, ona će se unijeti na zbirnu listu prema nazivu prve po redu političke stranke u prijedlogu.“.

Članak 11.

U članku 19. stavku 1. riječi: „neovisnu listu“ zamjenjuju se riječima: „kandidacijsku listu grupe birača“, a riječi: „prvi kandidat na izbornoj listi“ zamjenjuju se riječima: „nositelj kandidacijske liste grupe birača“.

Članak 12.

U članku 20. stavku 2. riječi: „nakon roka iz stavka 1. ovoga članka, na odgovarajući način primijenit će se odredba članka 14. ovoga Zakona“, zamjenjuju se riječima: „u vremenu kraćem od 10 dana prije dana održavanja izbora, lista kandidata smatrat će se pravovaljanom“.

Članak 13.

U članku 26. stavak 2. mijenja se i glasi:

Broj članova koji će biti izabran sa svake liste kandidata utvrđuje se na sljedeći način:

- ukupan broj važećih glasova koji je dobila svaka lista (biračka masa liste) dijeli se s brojevima od 1 do broja članova koji se biraju u Europski parlament, pri čemu se uvažavaju i decimalni ostaci. Od svih tako dobivenih rezultata, mjesta u Europskom parlamentu osvajaju one liste na kojima se iskaže onoliko brojčano najvećih rezultata uključujući decimalne ostatke, koliko se članova bira. Svaka od tih lista dobiva onoliki broj mjesta u Europskom parlamentu koliko je postigla pojedinačnih rezultata među onoliko brojčano najvećih rezultata koliko se članova bira.
- preferirani glasovi za pojedine kandidate se uvažavaju ako broj preferiranih glasova pojedinog kandidata iznosi najmanje 10% glasova koje je osvojila pojedina lista.
- izabrani su oni kandidati sa svake liste kandidata koji su dobili najveći broj preferiranih glasova. Kada dva ili više kandidata dobiju isti broj preferiranih glasova, odlučujući je poredak na listi kandidata.
- ako na temelju podstavka 2. i 3. ovoga članka nije izabrano onoliko kandidata koliko mandata pripada pojedinoj listi, na preostala mjesta na toj listi određuju se kandidati po redoslijedu na listi.“.

Članak 14.

U članku 28. iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

„Općinska i gradska izborna povjerenstva mogu se imenovati u istom stalnom sastavu za provedbu izbora u više općina i gradova, na prijedlog Državnog izbornog povjerenstva.“.

Dosadašnji stavci 3. i 4. postaju stavci 4. i 5.

Članak 15.

U članku 29. stavku 1. točki 7. riječi: „liste kandidata“ zamjenjuju se riječima: „zbirnu listu“.

Iza točke 10. dodaje se nova točka 11. koja glasi:

„11. Nadzire financiranje izborne promidžbe sukladno posebnom zakonu,“.

Dosadašnja točka 11. postaje točka 12.

Članak 16.

U članku 30. iza riječi: „Narodnim novinama“ umjesto zareza stavlja se točka, a riječi: „na Hrvatskoj radioteleviziji i u svim dnevnim novinama u Republici Hrvatskoj.“ brišu se.

Članak 17.

U članku 35. stavku 1. podstavak 4. mijenja se i glasi:

„- prikuplja rezultate glasovanja od biračkih odbora na svojem području i prosljeđuje ih županijskom izbornom povjerenstvu,“.

Članak 18.

U članku 36. stavku 2. dodaje se druga rečenica koja glasi: „Po dva člana i zamjenika određuje većinska politička stranka ili koalicija, a po dva člana i zamjenika oporbene političke stranke ili koalicije sukladno stranačkom sastavu Sabora.“.

Iza stavka 2. dodaju se novi stavci 3. i 4. koji glase:

„Političke stranke dužne su odrediti članove pojedinih biračkih odbora i dostaviti njihova imena nadležnim izbornim povjerenstvima najkasnije 18 dana prije dana održavanja izbora. Ne odrede li ih, odnosno ne dostave li njihova imena nadležnim izbornim povjerenstvima, ova izborna povjerenstva samostalno će odrediti članove biračkih odbora.

Ako se pojedine grupacije ne mogu dogovoriti o rasporedu svojih predstavnika u biračke odbore, njihov raspored odredit će nadležno izborna povjerenstva ždrijetom na način da će predstavnike stranaka tako rasporediti da pojedina stranka bude zastupljena u najvećem mogućem broju biračkih odbora s obzirom na ukupni broj svojih predstavnika.“

Dosadašnji stavak 3. postaje stavak 5.

U dosadašnjem stavku 4. koji postaje stavak 6. riječi: „stavka 3. i 4“ zamjenjuju se riječima: „stavka 3., 4. i 5.“, a riječi: „20 dana“ zamjenjuju se riječima: „15 dana“.

Članak 19.

Članak 38. mijenja se i glasi:

„Najkasnije 20 dana prije održavanja izbora odredit će biračka mjesta:

- Ministar nadležan za obranu za glasovanje birača na službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske.

- Ministar nadležan za pomorstvo za glasovanje birača koji se kao članovi posade pomorskih i riječkih brodova pod hrvatskom zastavom na dan izbora zateknu izvan granica Republike Hrvatske te na plutajućim objektima u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Republike Hrvatske.

- Ministar nadležan za poslove socijalne skrbi za glasovanje birača koji su smješteni u ustanovama socijalne skrbi.

- Ministar nadležan za pravosuđe za glasovanje birača lišenih slobode.

- Ministar nadležan za vanjske i europske poslove za glasovanje birača koji se na dan izbora nalaze u mirovnim operacijama i misijama.“.

Članak 20.

U članku 41. stavku 1. točka 1. briše se.

Dosadašnje točke 2., 3. i 4. postaju točke 1., 2. i 3.

Članak 21.

U članku 42. stavku 2. iza riječi: „pojedinom kandidatu“ dodaju se riječi: „na toj listi“, a riječi: „zaokružuje redni broj“ zamjenjuju se riječima: „zaokružuje i redni broj“.

Članak 22.

U članku 44. stavku 1. u točki 3. iza riječi „lista“ briše se točka i stavlja se zarez.

Iza točke 3. dodaje se točka 4. koja glasi:

„4. glasački listić na kojem je birač glasovao za kandidate s različitih lista, a nije zaokružio jednu od lista.“.

Članak 23.

U članku 45. stavak 3. mijenja se i glasi:

„Ukoliko je birač dao preferirani glas za dva ili više kandidata na istoj listi glasački listić je važeći u odnosu na glas za listu, bez obzira da li je redni broj ispred te liste zaokružen ili ne, dok se preferirani glasovi za kandidate neće uvažiti.“.

Iza stavka 3. dodaju se stavci 4. i 5. koji glase:

„Ukoliko je birač dao preferirani glas kandidatu s određene liste, a nije zaokružio redni broj ispred te liste, glasački listić je važeći kako u odnosu na glas za listu, tako i u odnosu na preferirani glas za kandidata s te liste.

Ukoliko je birač dao preferirani glas za kandidate s različitih lista i zaokružio je redni broj ispred jedne od tih lista, glasački listić je važeći u odnosu na glas za listu, kao i za preferirani glas s te liste ukoliko je toj listi dao samo jedan preferirani glas.“.

Članak 24.

U članku 50 stavak 2. mijenja se i glasi:

„Potom birački odbori na temelju izvotka iz popisa birača utvrđuju ukupan broj birača koji su glasovali.“.

Članak 25.

U članku 60. stavku 3. riječi: „u sredstvima javnog priopćavanja“ zamjenjuju se riječima: „na svojoj internetskoj stranici“.

Članak 26.

U članku 62. stavku 1. riječi: „ili 5% birača“ brišu se.

U stavku 2. riječi: „ili najmanje 5% birača“ brišu se.

Članak 27.

U članku 73. stavku 2. riječi: „predložili nezavisnog kandidata“ zamjenjuju se riječima: „predložili kandidacijsku listu grupe birača“, a riječi: „suglasnost nezavisnog kandidata“ zamjenjuju se riječima: „suglasnost nositelja kandidacijske liste grupe birača.“.

Članak 28.

U članku 78. stavku 2. iza podstavka 1. dodaje se podstavak 2. koji glasi:

„-državljanin druge države članice Europske unije koji podnese neistinitu izjavu iz članka 4. stavka 2. i članka 16. stavka 1. ovoga Zakona.“.

Članak 29.

U članku 79. stavak 1. mijenja se i glasi:

Prvi neposredni opći *ad hoc* izbori za članove iz Republike Hrvatske u Europski parlament raspisati će se u roku koji će omogućiti da se izbori, sukladno Ugovoru o pristupanju Europskoj uniji, održe prije dana pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

Članak 30.

U članku 81. stavku 1. iza riječi: „Europskoj uniji“ briše se zarez i stavlja se točka, a riječi: „kada privremeno postaju punopravni članovi u Europskom parlamentu do raspisivanja prvih izbora za članove u Europski parlament u Republici Hrvatskoj.“ brišu se.

Stavak 2. briše se.

Članak 31.

U članku 82. stavku 1. riječi: „odnosno privremenog člana Europskog parlamenta“ brišu se, a riječi: „i prije raspisivanja prvih izbora za Europski parlament“, zamjenjuju se riječima: „i prije pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji“.

Stavak 2. briše se.

Članak 32.

U članku 83. stavku 1. riječi: „prvim izborima“ zamjenjuju se riječima: „prvim neposrednim općim *ad hoc* izborima“.

U stavku 2. riječi: „od početka prvog zasjedanja Europskog parlamenta nakon prvih izbora u Republici Hrvatskoj“ zamjenjuju se riječima: „od dana pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji“.

Članak 33.

U članku 84. riječi: „prvih izbora“ zamjenjuju se riječima: „prvih neposrednih općih *ad hoc* izbora“

Članak 34.

U članku 85. riječi: „Zakona o popisima birača“ zamjenjuju se riječima: „zakona kojim se uređuje registar birača“.

Članak 35.

U članku 86. riječi: „danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji“ zamjenjuju se riječima: „01. ožujka 2013. godine“.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 36.

Iznimno od rokova utvrđenih u članku 7. stavku 5. i članku 74. stavcima 1. i 4. Zakona, na prvim neposrednim općim *ad hoc* izborima za članove iz Republike Hrvatske u Europski parlament:

- od dana raspisivanja pa do dana izbora mora proteći najmanje 30 dana;
- dozvolu iz članka 74. stavka 1. Zakona, nevladine udruge su dužne zatražiti u roku 15 dana od dana raspisivanja izbora, a popis ovlaštenih promatrača iz članka 74. stavka 4. Zakona dužne su dostaviti Državnom izbornom povjerenstvu najkasnije 10 dana prije održavanja izbora.

Članak 37.

U cijelom tekstu Zakona riječi: „neovisna lista“ u odgovarajućem rodu, broju i padežu zamjenjuju se riječima: „kandidacijska lista grupe birača“.

Članak 38.

Državljeni druge države članice Europske unije ne ostvaruju pravo glasovanja i kandidiranja na prvim neposrednim općim *ad hoc* izborima za članove iz Republike Hrvatske u Europski parlament.

Članak 39.

Pravo slijepih osoba na glasovanje na glasačkom listiću na Braillevom pismu iz članka 49. stavka 2. Zakona i obveze nadležnih izbornih povjerenstava u vezi s glasovanjem slijepih osoba na Braillevom pismu iz članka 49. stavka 3. i 4. Zakona ne ostvaruju se na prvim neposrednim općim *ad hoc* izborima.

Članak 40.

Ovaj Zakon objavljuje se u „Narodnim novinama“ i stupa na snagu 01. ožujka 2013. godine.“.

O b r a z l o ž e n j e

Uz članak 1.

Ovom odredbom mijenja se naziv zakona tako da glasi: „Zakon o izboru članova u Europski parlament iz Republike Hrvatske“, a radi usklađivanja naziva Zakona s tekstom Zakona, u kojem se u članku 1. i ostalim odredbama koristi izraz „članovi“ u Europskom parlamentu.

Uz članak 2.

Ovom odredbom utvrđuje se da Zakon sadrži odredbe koje su u skladu s Direktivom Vijeća 93/109/EZ, od 6. prosinca 1993. godine, o detaljnom utvrđivanju postupka ostvarivanja prava glasa i kandidiranja na izborima za Europski parlament za građane Unije koji borave u državni članici koje nisu državljani“ i Aktom o izboru predstavnika Europskog parlamenta neposrednim općim glasovanjem, od 18. studenoga 1999., verzija od 11. veljače 2004, sukladno članku 17. stavku 2. Direktive i Odluci Vlade Republike Hrvatske o instrumentima za usklađivanje zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije („Narodne novine“ broj 93/11.).

Uz članak 3.

Ovom odredbom se u članku 4. Zakona, briše dio odredbe kojim je propisano da izjava koju je državljanin druge države članice Europske unije dužan priložiti uz zahtjev za upis u popis birač treba biti ovjerena kod javnog bilježnika. Odredba se time usklađuje s člankom 2. Direktive Vijeća 93/109/EZ od 06. prosinca 1993. o detaljnom utvrđivanju postupka ostvarivanja prava glasa i kandidiranja na izborima za Europski parlament za građane Unije koji borave u državi članici koje nisu državljani, a kojim je propisano da formalna izjavu znači izjavu dotične osobe, netočnost koje je izlaže kazni sukladno nacionalnom zakonu koji se na istu odnosi te s člankom 22. Ugovor o funkcioniranju Europske unije, sukladno kojem svaki građanin Europske unije koji boravi u nekoj državi članici čiji nije državljanin, ima u toj državi članici aktivno i pasivno biračko pravo na izborima za Europski parlament pod jednakim uvjetima kao i državljani te države. Propisivanjem ovjere navedene izjave kod javnog bilježnika nameću se dodatni financijski troškovi državljanima država članica Europske unije čime se oni stavljaju u neravnopravni položaj te se obveza ovjere navedene izjave stoga ovim Prijedlogom zakona briše.

Uz članak 4.

Ovom odredbom brisan je dio odredbe članka 5. Zakona, kojim se biračko pravo uskraćivalo osobama kojima je pravomoćnom sudskom odlukom oduzeta poslovna sposobnost, a radi usklađivanja sa Zakonom o registru birača („Narodne novine“ broj 144/12.).

Uz članak 5.

Ovom odredbom se u članku 7. stavku 4. Zakona, kao nepotreban briše dio odredbe kojim je određeno da iznimno, dan provedbe izbora za hrvatske državljane koji će glasovati u inozemstvu može biti subota, iz razloga jer je člankom 46. stavkom 2. Zakona propisano da u sjedištima diplomatsko-konzularnih predstavništava glasovanje traje dva dana, s time da završava na dan kada završava glasovanje u Republici Hrvatskoj.

Uz članak 6.

Ovom odredbom se članak 9. Zakona usklađuje sa Zakonu o registru birača te se utvrđuje da na posebnim biračkim mjestima glasuju i birači koji su smješteni u ustanovama socijalne skrbi,

birači koji se zateknu na plutajućim objektima u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Republike Hrvatske te birači u mirovnim operacijama i misijama.

Uz članak 7.

Ovom odredbom se dopunjuje članak 14. Zakona, na način da se utvrđuje da kandidacijska lista nije pravovaljana ako predlagatelj predloži manji broj kandidata od broja članova koji se biraju u Europski parlament. Ujedno su u članku 14. stavku 2. Zakona brišu riječi „(koalicijska lista)“.

Uz članak 8.

Ovom odredbom se u članku 16. stavku 1. Zakona briše dio odredbe kojim je propisano da izjava kandidata državljanina druge države članice Europske unije koja se prilaže uz listu kandidata treba biti ovjerena kod javnog bilježnika, sukladno obrazloženju uz članak 3. Prijedloga zakona.

Uz članak 9.

Ovom odredbom se dopunjuje članak 17. Zakona, na način da se utvrđuje da je nositelj kandidacijske liste grupe birača prvi kandidat na listi. Ujedno se naziv „neovisna lista“ zamjenjuje nazivom „kandidacijska lista grupe birača“, radi usklađivanja izričaja u izbornom zakonodavstvu. Također se u članku 17. stavku 3. Zakona brišu riječi: „stranačke koalicije“.

Uz članak 10.

Ovom odredbom se precizira i dopunjuje članak 18. stavak 3. Zakona, na način da se utvrđuje da se stranačke liste i kandidacijske liste grupe birača unose na zbirnu listu abecednim redom prema punom nazivu političke stranke, odnosno prema abecednom redu prezimena nositelja kandidacijske liste grupe birača. (Dosadašnjom odredbom, način unosa na zbirnu listu određen je samo za stranačke liste, a ne i za liste grupe birača). Ujedno se naziv „neovisna lista“ zamjenjuje nazivom „kandidacijska lista grupe birača“.

Uz članak 11.

Ovom odredbom se precizira da odluku o odustajanju za kandidacijsku listu grupe birača donosi nositelj liste grupe birača.

Uz članak 12.

Ovom odredbom se precizira članak 20. stavak 2. Zakona na način da se utvrđuje da u slučaju ako neki od kandidata na listama za izbor članova u Europski parlament umre u vremenu kraćem od 10 dana prije održavanja izbora, da će se lista smatrati pravovaljanom, za razliku od dosadašnje odredbe kojom se za navedeni slučaj, pogrešno upućuje na primjenu članka 14. Zakona.

Uz članak 13.

Ovom odredbom se dopunjuje članak 26. stavak 2. podstavak 1. Zakona, na način da se utvrđuje način preračunavanja glasova u mandate. Ujedno se stavak 2. članka 26. nomotehnički uređuje, na način da je razvidno da stavak 2., iza prve rečenice na kraju koje stoji dvotočka, ima četiri podstavka, a stavke. Slijedom toga se i u podstavku 4. riječi: „stavka 4. i 5. zamjenjuju riječima: „podstavka 2. i 3.“

Uz članak 14.

Ovom odredbom se utvrđuje da se općinska i gradska izborna povjerenstva mogu imenovati u istom stalnom sastavu za provedbu izbora u više općina i gradova.

Uz članak 15.

Ovom odredbom dopunjuje se nadležnost Državnog izbornog povjerenstva te se utvrđuje da Državno izborno povjerenstvo nadzire financiranje izborne promidžbe sukladno posebnom zakonu. Ujedno se utvrđuje da Državno izborno povjerenstvo objavljuje zbirnu listu, za razliku od dosadašnje odredbe kojom je utvrđeno da Državno izborno povjerenstvo objavljuje listu kandidata.

Uz članak 16.

Ovom odredbom briše se dio odredbe članka 30. kojim je bilo propisano da se obvezne upute za rad izbornih povjerenstava i biračkih odbora, koje utvrdi Državno izborno povjerenstvo objavljuju na Hrvatskoj radio televiziji i u svim dnevnim novinama u Republici Hrvatskoj.

Uz članak 17.

Ovom odredbom precizira se da općinska i gradska izborna povjerenstva prikupljaju rezultate glasovanja od biračkih odbora na svojem području i prosljeđuju iz županijskim izbornim povjerenstvima.

Uz članak 18.

Ovom odredbom se utvrđuje način određivanja članova biračkih odbora te se propisuje da po dva člana i zamjenika određuje većinska politička stranka ili koalicija, a po dva člana i zamjenika oporbene političke stranke ili koalicije.

Uz članak 19.

Ovom odredbom dopunjuje se članak 38. Zakona, sukladno dopunama u članku 6. Prijedloga zakona te se dodatno utvrđuje da biračka mjesta za birače koji su smješteni u ustanovama socijalne skrbi određuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi, za birače koji se nalaze na plutajućim objektima, ministar nadležan za pomorstvo te za birače u mirovnim operacijama i misijama, ministar nadležan za vanjske i europske poslove.

Uz članak 20.

Ovom odredbom se u članku 41. Zakona briše točka 1. kojom je određeno da glasački listić sadrži oznaku biračkog mjesta, iz razloga jer svaki glasački listić ima otisnuti serijski broj te je propisivanje oznake biračkog mjesta na glasačkom listiću nepotrebno.

Uz članak 21.

Ovom odredbom se precizira izričaj.

Uz članak 22.

ovom odredbom se dopunjuje članak 44. Zakona kojim se utvrđuju nevažeći glasački listići, te se utvrđuje da je nevažećim glasačkim listić i onaj na kojem je birač glasovao za kandidate s različitih lista, a nije zaokružio listu.

Uz članak 23.

Ovom odredbom dopunjuje se odredba članka 45. Zakona te se utvrđuje pitanje važenja glasačkih listića i preferiranih glasova u dodatnim slučajevima, odnosno u slučaju ukoliko je birač dao preferirani glas kandidatu s određene liste, a nije zaokružio redni broj ispred liste, kao i u slučaju ukoliko je birač dao preferirane glasove kandidatima s različitih lista, a zaokružio je redni broj ispred jedne od tih lista. Ujedno se dopunjuje stavak 3. članka 45. na način da se utvrđuje da ukoliko je birač dao preferirani glas za dva ili više kandidata na istoj listi da je glasački listić važeći neovisno da li je redni broj ispred te liste zaokružen ili ne, dok se preferirani glasovi za kandidate u takvom slučaju neće uvažiti.

Uz članak 24.

Ovom odredbom precizira se da birački odbori, ukupan broj birača koji su glasovali utvrđuje na temelju izvatka iz popisa birača, za razliku od dosadašnje odredbe, kojom je propisano da birački odbori ukupan broj birača koji su glasovali utvrđuje na temelju zapisnika.

Uz članak 25.

Ovom odredbom se utvrđuje da će Državno izborno povjerenstvo objaviti cjelovito izvješće o visini troškova izbora i načinu njihova korištenja, na svojim internetskim stranicama, za razliku od dosadašnjeg određenja prema kojem Državno izborno povjerenstvo navedeno izvješće objavljuje u sredstvima javnog priopćavanja.

Uz članak 26.

Ovom odredbom se u članku 62. Zakona, u dijelu u kojem je propisano da prigovor zbog nepravilnosti u postupku kandidiranja i izbora, mogu podnijeti najmanje 100 birača ili 5% birača, te da je skupina od najmanje 100 birača ili najmanje 5% birača dužna odrediti zajedničkog predstavnika za podnošenje prigovora, brišu se riječi „ili 5% birača“, odnosno „ili najmanje 5% birača“, kako bi odredba bila precizna i nedvojben.

Uz članak 27.

Ovom odredbom se riječi „nezavisnog kandidata“ odgovarajuće zamjenjuju riječima „kandidacijske liste grupe birača“, odnosno „nositelja kandidacijske liste grupe birača“, iz razloga jer na izborima za članove iz Republike Hrvatske ne sudjeluju nezavisni kandidati, već kandidacijske liste.

Uz članak 28.

Ovom odredbom se dopunjuju prekršajne odredbe na način da se utvrđuje novčana kazna za prekršaj za državljane druge države članice Europske unije, koji podnesu neistinitu izjavu s podacima iz članka 4. stavka 2. i članka 16. stavka 1. Zakona, a sukladno članku 2. Direktive Vijeća 93/109/EZ od 06. prosinca 1993. o detaljnom utvrđivanju postupka ostvarivanja prava glasa i kandidiranja na izborima za Europski parlament za građane Unije koji borave u državi članici koje nisu državljani, sukladno kojoj odredbi netočnost formalne izjave, dotičnu osobu izlaže kazni sukladno nacionalnom zakonu koji se na istu odnosi.

Uz članak 29.

Ovom odredbom utvrđuje se raspisivanje prvih neposrednih općih ad hoc izbora za članove iz Republike Hrvatske u Europski parlament u roku koji će omogućiti da se izbori održe prije pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji, a sukladno članku 19. stavku 2. Akta o uvjetima

pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji, ugovora o funkcioniranju Europske unije i Ugovora o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju, koji je sastavni dio Ugovora o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji sukladno članku 1. stavku 3. Ugovora.

Uz članak 30.

Ovom odredbom se briše dio odredbe članka 81. stavka 1. Zakona, kojim je utvrđeno da promatrači iz članka 79. stavka 2. ovoga Zakona, danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji postaju privremeno punopravni članovi u Europskom parlamentu do raspisivanja prvih izbora, kao nepotreban, obzirom da od dana pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji, počinje teći mandat članovima izabranima na prvim neposrednim općim *ad hoc* izborima. Također se, iz istog razloga, kao nepotrebna briše i odredba stavka 2. članka 81.

Uz članak 31.

Ovom odredbom se utvrđuje da status promatrača može, u propisanim slučajevima, prestati i prije pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji, umjesto dosadašnjeg određenja prema kojem status promatrača odnosno privremenog člana Europskog parlamenta može prestati i prije raspisivanja prvih izbora za Europski parlament.

Uz članak 32.

Ovom odredbom utvrđuje se da mandat izabranih članova u Europski parlament počinje teći od dana pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji, za razliku od dosadašnjeg određenja prema kojem im mandat počinje teći od početka mandata prvog zasjedanja Europskog parlamenta nakon prvih izbora u Republici Hrvatskoj. Ovom odredom se ujedno radi preciziranja, izraz „prvi izbor“ zamjenjuje izrazom „prvi neposredni opći *ad hoc* izbori“, a sukladnu izrazu koji se za prve izbore koristi u članku 22. Prijedloga zakona.

Uz članak 33.

Ovom odredbom se u članku 84. Zakona, radi preciziranja, izraz „prvi izbor“ zamjenjuje izrazom „prvi neposredni opći *ad hoc* izbori“, a sukladnu izrazu koji se za prve izbore koristi u članku 22. Prijedloga zakona.

Uz članak 34.

Ovom odredbom se vrši nomotehničko uređenje, obzirom da je Zakon o popisima birača, čiji se naziv navodi u odredbi članka 85. Zakona, na koji se navedenom odredbom upućuje, prestao važiti danom stupanja na snagu Zakona o registru birača („Narodne novine“ broj 144/12.), te se umjesto korištenja naziva zakona, utvrđuje opisno upućivanje na zakon kojim se uređuje registar birača.

Uz članak 35.

Ovom odredbom se u članku 86. Zakona mijenja dio odredbe kojim se utvrđuje da Zakon stupa na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji, na način da se u tom dijelu odredbe utvrđuje da Zakon stupa na snagu 01. ožujka 2013. godine, kako bi se Zakon mogao u cijelosti primijeniti na predstojeće prve neposredne opće *ad hoc* izbore, prije pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

Uz članak 36.

Ovom odredbom se utvrđuju rokovi za pojedine izborne radnje, koji se iznimno od rokova za iste radnje utvrđenima člancima 7. stavka 5. i 74. stavcima 1. i 4. Zakona, primjenjuju na prvim neposrednim općim *ad hoc* izborima.

Uz članak 37.

Ovom odredbom se u cijelom tekstu Zakona riječi „neovisna lista“ zamjenjuju riječima: „kandidacijska lista grupe birača“, radi usklađivanja izričaja u izbornom zakonodavstvu.

Uz članak 38.

Ovom odredbom se utvrđuje da državljani druge države članice Europske unije ne ostvaruju pravo glasovanja i kandidiranja na prvim neposrednim općim *ad hoc* izborima za članove iz Republike Hrvatske u Europski parlament, budući su državljani drugih država članica Europske unije već ostvarili svoje pravo na glasovanje i kandidiranje za izbor zastupnika u Europski parlament u ovom sazivu Europskog parlamenta.

Uz članak 39.

Ovom odredbom se utvrđuje da se pravo slijepih osoba na glasovanje na glasačkom listiću na Braillevom pismu i obveze nadležnih izbornih povjerenstava u vezi s glasovanjem slijepih osoba na Braillevom pismu ne ostvaruju na prvim neposrednim općim *ad hoc* izborima, obzirom da zbog kratkoće rokova na prvim neposrednim općim *ad hoc* izborima ne postoji mogućnost pravovremene izrade glasačkih listića na Braillevom pismu.

Uz članak 40.

Ovom odredbom utvrđuje se stupanje na snagu ovoga Zakona.

Tekst odredbi Zakona o izborima zastupnika iz Republike Hrvatske u Europski parlament („Narodne novine“ broj 92/10.) koje se dopunjuju ili mijenjaju:

Članak 4.

Članove u Europski parlament biraju, na temelju općeg i jednakoga biračkog prava, svi hrvatski državljani koji imaju biračko pravo.

Pod istim uvjetima koji vrijede za hrvatske državljane, članove u Europski parlament mogu birati državljani druge države članice Europske unije koji imaju prebivalište ili privremeni boravak u Republici Hrvatskoj prema Zakonu o strancima (u daljnjem tekstu: državljani druge države članice Europske unije), ako nadležnom tijelu koji vodi popis birača podnesu zahtjev za upis u popis birača najkasnije 30 dana prije dana izbora. Uz zahtjev za upis u popis birača državljani druge države članice Europske unije dužni su predložiti od javnog bilježnika ovjerenu izjavu u kojoj je navedeno njihovo državljanstvo, adresa njihova prebivališta u Republici Hrvatskoj, gdje je to primjenljivo i mjesto ili izbornu jedinicu u matičnoj državi članici na kojem biračkom popisu je njegovo ime posljednje stavljeno, izjavu da će ostvariti pravo glasa samo u Republici Hrvatskoj i izjavu da nije lišen prava glasanja u državi članici Europske unije čiji je državljani.

Na postupak upisa u popis birača i zaštitu prava osoba iz stavka 2. ovoga članka primjenjuju se zakonske odredbe o popisima birača.

Nadležno tijelo koje vodi popis birača dužno je izvijestiti Državno izborno povjerenstvo Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Državno izborno povjerenstvo) o upisu u popis birača državljana druge države članice Europske unije, u roku od 8 dana od dana upisa.

Članak 5.

Za člana u Europski parlament može biti biran hrvatski državljani koji ima biračko pravo.

Za člana u Europski parlament mogu biti birani državljani druge države članice Europske unije koji imaju prebivalište ili privremeni boravak u Republici Hrvatskoj prema Zakonu o strancima ako zadovoljavaju uvjete za ostvarivanje prava kandidiranja propisane ovim Zakonom i pod uvjetom da im u Republici Hrvatskoj i državi članici Europske unije čiji su državljani, nije pravomoćnom sudskom odlukom oduzeta poslovna sposobnost, odnosno da pojedinačnom presudom u kaznenom postupku ili presudom u građanskom postupku nisu lišeni prava na kandidiranje.

Članak 7.

Izbori će se održati tijekom posljednje godine petogodišnjeg mandata Europskog parlamenta u izbornom roku koji odredi Vijeće Europske unije.

Predsjednik Republike Hrvatske donosi Odluku o raspisivanju izbora za članove u Europski parlament.

Odlukom o raspisivanju izbora za članove u Europski parlament objavit će se broj članova koji se biraju, a broj će biti utvrđen Ugovorom o pristupanju Republike Hrvatske u Europsku uniju.

Dan provedbe izbora je nedjelja, a iznimno za hrvatske državljane koji će glasovati u inozemstvu dan provedbe izbora može biti i subota.

Od dana raspisivanja pa do dana izbora za članove u Europski parlament mora proteći najmanje 60 dana.

Članak 9.

Birači koji imaju prebivalište u Republici Hrvatskoj glasuju na biračkim mjestima na području Republike Hrvatske određenima prema njihovom prebivalištu.

Birači druge države članice Europske unije glasuju na biračkim mjestima na području Republike Hrvatske određenima prema mjestu njihovog prebivališta ili privremenog boravka.

Birači koji imaju prebivalište u Republici Hrvatskoj, a na dan održavanja izbora zateknu se na službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske, birači koji se na dan izbora nalaze u mirovnim misijama Ujedinjenih naroda, birači koji se kao članovi posade pomorskih i riječnih brodova pod hrvatskom zastavom zateknu izvan njezinih granica te birači lišeni slobode, glasuju na posebnim biračkim mjestima određenima u skladu s odredbama ovoga Zakona.

Birači koji imaju prebivalište u Republici Hrvatskoj, a na dan izbora zateknu se izvan granica Republike Hrvatske, glasuju u sjedištima diplomatsko-konzularnih predstavništava Republike Hrvatske, uz prethodnu registraciju ili potvrdu radi glasovanja izvan mjesta prebivališta.

Birači koji nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj glasuju u sjedištima diplomatsko-konzularnih predstavništava Republike Hrvatske.

Članak 14.

Pravo predlaganja stranačkih lista za izbor članova u Europski parlament imaju sve političke stranke registrirane u Republici Hrvatskoj na dan objave odluke o raspisivanju izbora u »Narodnim novinama«.

Listu za izbor članova u Europski parlament može samostalno predložiti jedna politička stranka, te dvije ili više političkih stranaka (koalicijska lista).

Političke stranke samostalno utvrđuju svoje stranačke liste i redoslijed na njima istaknutih kandidata, na način predviđen statutom političke stranke, odnosno u skladu s posebnim statutarnim odlukama.

Na listi kandidata mora biti toliko kandidata koliko se članova bira u Europski parlament. Prilikom sastavljanja liste predlagatelj je dužan voditi računa o načelu ravnopravnosti spolova.

Članak 16.

Ako se na listi kandidata nalazi kandidat državljanin druge države članice Europske unije, uz listu kandidata mora biti priložena od javnog bilježnika ovjerena izjava kandidata državljanina druge države članice Europske unije, u kojoj je navedeno njegovo državljanstvo i adresa njegova prebivališta u Republici Hrvatskoj, gdje je to primjenljivo i mjesto ili izborna jedinica u matičnoj državi članici na kojem biračkom popisu je njegovo ime posljednje stavljeno, izjava da se ne kandidira na izborima za Europski parlament niti u jednoj drugoj državi članici Europske unije i dokaz, odnosno dokument nadležnih organa vlasti države čiji je državljanin kojim potvrđuje da nije lišen prava da se kandidira u toj državi ili dokument da takva diskvalifikacija u toj državi nije poznata.

U slučaju da kandidat iz stavka 1. ovoga članka ne dostavi Državnom izbornom povjerenstvu dokaz odnosno dokument nadležnih organa vlasti države čiji je državljanin kojim potvrđuje da nije lišen prava da se kandidira u toj državi ili dokument da takva diskvalifikacija u toj državi nije poznata, njegova kandidatura smatra se nepravovaljanom.

Državno izorno povjerenstvo utvrđuje pravovaljanost liste kandidata iz stavka 1. ovoga članka. O pravovaljanosti liste Državno izorno povjerenstvo dužno je pismeno izvijestiti kandidata iz stavka 1. ovoga članka.

U slučaju da Državno izorno povjerenstvo listu kandidata iz stavka 1. ovoga članka proglasi nepravovaljanom, kandidat državljanin druge države članice Europske unije ima pravo prigovora Državnom izbornom povjerenstvu, odnosno u drugom stupnju pravo žalbe Ustavnom sudu Republike Hrvatske sukladno odredbama ovoga Zakona o zaštiti izbornog prava.

Članak 17.

Prijedlozi lista moraju prispjeti Državnom izbornom povjerenstvu najkasnije u roku od 14 dana od dana raspisivanja izbora.

U prijedlogu liste za izbor člana u Europski parlament obvezatno se navodi naziv liste, a kandidati moraju biti na listi poredani od rednog broja 1 do zaključno broja koliko se bira članova u Europski parlament.

Naziv liste jest puni naziv političke stranke, odnosno političkih stranaka ili stranačke koalicije, koja je, odnosno koje su listu predložile. Ako političke stranke koriste skraćeni naziv stranke, odnosno stranaka ili stranačke koalicije, u nazivu se mogu koristiti skraćenice.

Ukoliko je listu predložila skupina birača njezin naziv je »neovisna lista«.

Kandidatom se može biti samo na jednoj listi.

Članak 18.

Državno izborno povjerenstvo će u roku od 48 sati od isteka vremena za predaju lista za izbor članova u Europski parlament, prihvatiti i u svim dnevnim novinama u Republici Hrvatskoj i na Hrvatskoj radioteleviziji objaviti zbirnu listu svih pravovaljano predloženih lista te imena i prezimena kandidata.

Zbirna lista sadrži redni broj i naziv svake liste te imena i prezimena kandidata na listi.

Na zbirnu listu stranačke, odnosno neovisne liste unose se prema abecednom redu punog naziva političke stranke, odnosno koalicije političkih stranaka koja je listu predložila. Ako je više političkih stranaka predložilo zajedničku listu, ona će se navesti na glasačkom listiću prema nazivu prve po redu političke stranke u prijedlogu.

Državno izborno povjerenstvo će u roku iz stavka 1. ovoga članka dostaviti u sjedišta diplomatsko-konzularnih predstavništava Republike Hrvatske zbirnu listu radi njihove javne objave.

Članak 19.

Političke stranke koje su predložile prihvaćene liste kandidata za izbor članova u Europski parlament mogu, na način predviđen njihovim statutom ili posebnom odlukom donesenom na temelju statuta, odustati od te liste najkasnije 48 sati nakon što je kao prihvaćena bila objavljena od strane Državnog izbornog povjerenstva. Za neovisnu listu odluku o odustajanju donosi prvi kandidat na izbornoj listi.

Pisana obavijest o odustanku mora prispjeti Državnom izbornom povjerenstvu u roku iz stavka 1. ovoga članka.

Odustanak jednog ili više kandidata s liste nije dopušten nakon prihvaćanja liste na kojoj su navedeni te se odustanak nekog od kandidata neće uvažiti i takva će lista ostati pravovaljanom s imenima svih objavljenih kandidata.

Članak 20.

Ako neki od kandidata na listama za izbor članova u Europski parlament umre u vremenu od dana objave pravovaljano predloženih lista, političke stranke koje su kandidirale predloženog člana mogu umjesto njega predložiti novog kandidata, odnosno zamjenika, bez posebnih uvjeta za valjanost kandidature propisanih ovim Zakonom, sve do 10 dana prije dana održavanja izbora.

Ako neki od kandidata na listama za izbor članova u Europski parlament umre nakon roka iz stavka 1. ovoga članka, na odgovarajući način primijenit će se odredba članka 14. ovoga Zakona.

Članak 22.

U vrijeme izborne promidžbe sve političke stranke koje su predložile liste kandidata i kandidati neovisne liste imaju pod jednakim uvjetima pravo na iznošenje stavova te izbornu promidžbu.

Sva sredstva javnog priopćavanja dužna su u svom djelovanju omogućiti ostvarivanje prava političkih stranaka i kandidata neovisnih lista, sukladno Pravilima o postupanju elektronskih medija s nacionalnom koncesijom u Republici Hrvatskoj tijekom izborne promidžbe.

Članak 26.

Podjela mjesta za članove u Europski parlament između lista kandidata obavlja se na državnoj razini.

Broj članova koji će biti izabran sa svake liste kandidata utvrđuje se na sljedeći način:

Ukupan broj važećih glasova koji je dobila svaka lista (biračka masa liste) dijeli se s brojevima od 1 do broja članova koji se biraju u Europski parlament, pri čemu se uvažavaju i decimalni ostaci. S liste kandidata izabrano je toliko kandidata koliko mandata je dobila ta lista.

Preferirani glasovi za pojedine kandidate se uvažavaju ako broj preferiranih glasova pojedinog kandidata iznosi najmanje 10% glasova koje je osvojila pojedina lista.

Izabrani su oni kandidati sa svake liste kandidata koji su dobili najveći broj preferiranih glasova. Kada dva ili više kandidata dobiju isti broj preferiranih glasova, odlučujući je poredak na listi kandidata.

Ako na temelju stavka 4. i 5. ovoga članka nije izabrano onoliko kandidata koliko mandata pripada pojedinoj listi, na preostala mjesta na toj listi određuju se kandidati po redoslijedu na listi.

Članak 28.

Tijela za provedbu izbora članova u Europski parlament su:

Državno izborno povjerenstvo, županijska izborna povjerenstva i Gradsko izborno povjerenstvo Grada Zagreba, općinska i gradska izborna povjerenstva i birački odbori.

Članovi izbornih povjerenstava i biračkih odbora, kao i njihovi zamjenici imaju pravo na naknadu za svoj rad.

Visinu naknade iz stavka 3. ovoga članka utvrđuje Državno izborno povjerenstvo.

Članak 29.

Državno izborno povjerenstvo:

1. brine o zakonitoj pripremi i provedbi izbora za članove u Europski parlament,
2. imenuje članove županijskih izbornih povjerenstava i Gradskog izbornog povjerenstva Grada Zagreba,
3. utvrđuje obvezatne upute za rad izbornih povjerenstava i biračkih odbora,
4. određuje biračka mjesta i imenuje biračke odbore u sjedištima diplomatsko-konzularnih predstavništava Republike Hrvatske,
5. propisuje obrasce u postupku pripreme i provedbe izbora,
6. nadzire rad županijskih izbornih povjerenstava i Gradskog izbornog povjerenstva Grada Zagreba,
7. na temelju pravovaljanih prijedloga objavljuje liste kandidata,
8. nadzire pravilnost izborne promidžbe,
9. objavljuje rezultate izbora za članove u Europski parlament,
10. informira građane o provedbi izbora te mogućnosti ostvarenja i zaštite biračkog prava u izbornom postupku,
11. obavlja i druge poslove određene ovim Zakonom.

Članak 30.

Obvezatne upute za rad izbornih povjerenstava i biračkih odbora koje utvrdi Državno izborno povjerenstvo objavljuju se u »Narodnim novinama«, na Hrvatskoj radioteleviziji i u svim dnevnim novinama u Republici Hrvatskoj.

Članak 35.

Općinska i gradska izborna povjerenstva:

- predlažu županijskom izbornom povjerenstvu utvrđivanje biračkih mjesta na području općine, odnosno grada,
- predlažu imenovanje biračkih odbora na području općine, odnosno grada,
- predlažu raspuštanje biračkih odbora u slučajevima predviđenima ovim Zakonom,
- prikupljaju podatke o izborima i prosljeđuju ih županijskom izbornom povjerenstvu,

– obavljaju i druge poslove koje na njih iz svoga djelokruga prenese Županijsko izborno povjerenstvo.

Članak 36.

Birački odbori izravno provode glasovanje birača na biračkim mjestima te osiguravaju pravilnost i tajnost glasovanja.

Birački odbor čine predsjednik i četiri člana, te njihovi zamjenici.

Predsjednik biračkog odbora i njegov zamjenik ne smiju biti članovi niti jedne političke stranke, a po mogućnosti trebaju biti pravne struke.

Biračke odbore za sva biračka mjesta, sukladno odredbama stavka 3. i 4. ovoga članka, imenuju županijska izborna povjerenstva, odnosno Gradsko izborna povjerenstvo Grada Zagreba nadležna prema odredbama ovoga Zakona, najkasnije 20 dana prije dana održavanja izbora.

Članak 38.

Najkasnije 20 dana prije održavanja izbora odredit će biračka mjesta:

Ministar obrane za glasovanje birača na službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske.

Ministar mora, prometa i infrastrukture za glasovanje birača koji se kao članovi posade pomorskih i riječkih brodova pod hrvatskom zastavom na dan izbora zateknu izvan granica Republike Hrvatske.

Ministar pravosuđa za glasovanje birača lišenih slobode.

Ministar vanjskih poslova i europskih integracija za glasovanje birača koji se na dan izbora nalaze u mirovnim misijama Ujedinjenih naroda.

Članak 41.

Glasački listić na kojem se glasuje sadrži:

1. oznaku biračkog mjesta,
2. naputak o načinu glasovanja,
3. redne brojeve i nazive liste po redoslijedu iz zbirne liste kandidata, a na svakoj listi i redne brojeve i imena i prezimena kandidata,
4. serijski broj.

Članak 42.

Glasuje se samo za liste navedene na glasačkom listiću.

Birač glasuje tako da zaokruži redni broj ispred naziva liste. Ako pak želi pojedinom kandidatu dati preferirani glas zaokružuje redni broj ispred imena i prezimena kandidata kojemu daje preferirani glas.

Članak 44.

Nevažeći glasački listić jest:

1. neispunjeni glasački listić,
2. glasački listić popunjen na način da se ne može sa sigurnošću utvrditi volja birača i okolnost za koju je listu glasovao,
3. glasački listić na kojem je birač glasovao za dvije ili više lista.

Članak 45.

Ukoliko birač samo zaokruži redni broj ispred naziva liste, a nije dao preferirani glas kandidatu, glasački listić je važeći.

Ukoliko birač zaokruži redni broj za jednu listu, a dao je preferirani glas kandidatu s druge liste, u odnosu na glas za listu glasački listić je važeći, dok se preferirani glas kandidata neće uvažiti.

Ukoliko je birač dao preferirani glas za dva ili više kandidata na istoj listi glasački listić je važeći u odnosu na glas za listu.

Članak 49.

Birač koji zbog kakve tjelesne mane ili zbog toga što je nepismen ne bi mogao samostalno glasovati, može doći na biračko mjesto s drugom osobom koja je pismena i koja će po njegovoj ovlasti i uputi zaokružiti redni broj ispred naziva liste, odnosno ispred imena kandidata za koje birač glasuje.

Slijepe osobe imaju pravo glasovati na glasačkom listiću na Braillevom pismu. Ako slijepe osobe žele glasovati na glasačkom listiću na Braillevom pismu dužne su podnijeti zahtjev gradskom ili općinskom izbornom povjerenstvu, najkasnije 30 dana prije dana održavanja izbora.

Gradsko ili općinsko izorno povjerenstvo obavijestit će Državno izorno povjerenstvo o broju podnesenih zahtjeva iz stavka 2. ovoga članka radi izrade glasačkih listića na Braillevom pismu.

Državno izorno povjerenstvo donijet će posebnu uputu o izradi glasačkih listića na Braillevom pismu i načinu glasovanja slijepih osoba.

Birač koji nije u mogućnosti pristupiti na biračko mjesto obavijestit će o tome birački odbor. Predsjednik biračkog odbora određuje najmanje dva člana biračkog odbora ili zamjenika koji će birača posjetiti u mjestu gdje se nalazi i omogućiti mu glasovanje, vodeći pri tome računa o tajnosti glasovanja.

Predsjednik biračkog odbora dužan je glasovanje birača s tjelesnom manom, nepismenih birača, kao i glasovanje izvan biračkog mjesta po prethodnoj obavijesti birača, poimenično navesti u zapisniku o radu biračkog odbora.

Članak 50.

Po završenom glasovanju birački će odbor najprije prebrojati neupotrijebljene glasačke listiće i staviti ih u poseban omot koji će zapečatiti.

Potom birački odbor na temelju zapisnika utvrđuje ukupan broj birača koji su glasovali, prema popisu birača, odnosno prema izvatku iz popisa birača.

Nakon što broj birača koji su glasovali bude utvrđen, odbor pristupa otvaranju glasačke kutije i prebrojavanju glasova.

Članak 60.

Sredstva za pokriće troškova izbora osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske, a njima raspolaže Državno izborno povjerenstvo.

Državno izborno povjerenstvo određuje način korištenja sredstava, provodi nadzor nad njihovim utroškom, te dodjeljuje odgovarajuća sredstva izbornim povjerenstvima.

Državno izborno povjerenstvo objavit će u sredstvima javnog priopćavanja cjelovito izvješće o visini troškova izbora i načinu njihova korištenja u roku od 30 dana od dana objave službenih rezultata izbora.

Članak 62.

Prigovor zbog nepravilnosti u postupku kandidiranja ili u postupku izbora mogu podnijeti političke stranke, nositelji neovisne liste, kandidati za članove u Europski parlament, najmanje 100 birača ili 5% birača.

Skupina od najmanje 100 birača ili najmanje 5% birača dužna je odrediti zajedničkog predstavnika ovlaštenog za podnošenje prigovora.

Članak 73.

Promatrač kojeg odredi politička stranka dužan je izbornom tijelu čiji rad promatra predložiti potvrdu političke stranke koja ga je odredila. Potvrdu izdaje i potpisuje osoba ovlaštena za zastupanje političke stranke, odnosno opunomoćenik kojega ta osoba ovlasti.

Promatrač kojeg odrede birači koji su predložili nezavisnog kandidata dužan je izbornom tijelu čiji rad promatra predložiti suglasnost nezavisnog kandidata.

Članak 74.

Nevladine udruge dužne su u roku od 30 dana, od dana raspisivanja izbora, zatražiti od Državnoga izbornog povjerenstva dozvolu za promatranje rada izbornih povjerenstava i biračkih odbora.

Državno izorno povjerenstvo dozvolit će promatranje izbornog postupka svim udrugama koje su registrirane kao udruge koje djeluju na području nezavisnog promatranja izbornih postupaka i /ili promicanja ljudskih i građanskih prava.

Odluku o zahtjevu nevladine udruge Državno izorno povjerenstvo dostavlja bez odgode na adresu sjedišta udruge ili ovlaštenoj osobi udruge.

Na temelju dostavljene odluke iz stavka 3. ovoga članka ovlaštene nevladine udruge dužne su najkasnije 20 dana prije održavanja izbora Državnom izbornom povjerenstvu dostaviti popis imena svojih ovlaštenih promatrača. Državno izorno povjerenstvo pripremit će službene iskaznice za svakoga ovlaštenog promatrača i dostaviti ih u sjedište nevladinih udruga najkasnije tri dana prije održavanja izbora.

Članak 78.

Novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj:

- fizička osoba za povredu izborne šutnje (članak 21.).

Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 30.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj:

- kandidat na izborima za povredu izborne šutnje (članak 21.).

Novčanom kaznom u iznosu od 100.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj:

- pravna osoba za povredu izborne šutnje (članak 21.).

Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 30.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj:

- odgovorna osoba u pravnoj osobi za povredu izborne šutnje (članak 21.).

Članak 79.

Prvi izbori za članove u Europski parlament raspisat će se nakon pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji, odnosno u skladu s Ugovorom o pristupanju Europskoj uniji.

Nakon potpisivanja Ugovora o pristupanju Europskoj uniji, Hrvatski sabor će iz redova zastupnika Hrvatskoga sabora imenovati promatrače u Europski parlament, razmjerno udjelu u sastavu Hrvatskoga sabora.

Broj promatrača iz stavka 2. odgovara broju zastupnika na koji će Republika Hrvatska imati pravo na temelju Ugovora o pristupanju Europskoj uniji.

Članak 81.

Status promatrača iz članka 79. stavka 2. ovoga Zakona prestaje danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji, kada privremeno postaju punopravni članovi u Europskom parlamentu do raspisivanja prvih izbora za članove u Europski parlament u Republici Hrvatskoj.

Za vrijeme obnašanja privremenog člana Europskog parlamenta mandat zastupnika u Hrvatskom saboru bit će u mirovanju, a zamjenjivat će ga zamjenik u skladu s odredbama Zakona o izborima zastupnika u Hrvatski sabor.

Članak 82.

Status promatrača odnosno privremenog člana Europskog parlamenta može prestati i prije raspisivanja prvih izbora za Europski parlament u slučajevima propisanim člankom 11. ovoga Zakona, a na institut njihovog zamjenjivanja primijenit će se odredbe članka 12. ovoga Zakona.

Nakon isteka mandata zastupnika saziva Hrvatskoga sabora koji je imenovao promatrače u Europskom parlamentu, zastupnici mogu obnašati dužnost promatrača, odnosno privremenog člana Europskog parlamenta sve do imenovanja novih zastupnika za obavljanje te dužnosti iz redova novog saziva Hrvatskoga sabora, kada im prestaje mandat.

Članak 83.

Odredbe članka 2. stavka 1. i 2. ovoga Zakona u pogledu trajanja mandata člana u Europskom parlamentu ne primjenjuje se na članove Europskog parlamenta izabrane na prvim izborima u Republici Hrvatskoj.

Mandat izabranih članova u Europski parlament počinje teći od početka prvog zasjedanja Europskog parlamenta nakon prvih izbora u Republici Hrvatskoj, a prestaje završetkom mandata Europskog parlamenta.

Članak 84.

Odredbe članka 7. stavka 1. i članka 59. stavka 2. ovoga Zakona ne odnose se na provedbu prvih izbora za članove u Europski parlament iz Republike Hrvatske.

Članak 85.

Na pitanja koja se odnose na vođenje popisa birača i izbornih radnji, koja nisu uređena ovim Zakonom, primjenjuju se odredbe Zakona o popisima birača.

Članak 86.

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji, osim odredaba članka 79., 80., 81. i 82. koje stupaju na snagu danom potpisivanja Ugovora o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji.